

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Animalibus libri I-XXVI - Cod. Aug. pap. 11

Albertus <Magnus>

[Reichenau], [15. Jahrh.]

Liber VII; Tractatus I

[urn:nbn:de:bsz:31-87034](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-87034)

Et ea formari quia per testam non tunc
 ut oris et suba spermanis ducantur aut
 hinc humores magis pualos et aereos
 no defaali gfluentes h neta e oua exp-
 mate attrahente conape flaut aues oua q
 apuit nec em aues oua venti sepe gapuit
 et qm gapuit ea apportz aut nimid hndid
 superhabundans de mcausa aut ofrica
 aliqua circa mchra genitalia flaut imphit
 apuis libri septi diximz h igit e ca dui-
 ptatis gnanciu auoruntz aut oua calid
 mtius quod e formatiuu facile h eorale
 acalora loca aeris uel aque h no fouent
 neqz cubant ex ambabz qm facta nimis
 calefent et spūs vitalis qui est i ipis
 mcedet et euaporaret ex alia dicit
 talz qz videlicet nimis calidz e flaut
 dicit e spūs ouoz struoris aut quia
 pauca aut modica e flaut motus pitud
 auoruntz aut auoz spūs pportonati
 et no facile exatabilis calor vitalis et
 formatiuu in ouis h e neta e faue et
 tubare oua sua et flint e m hys qdibz
 q magis calidis pauciores et subtilis
 res spūs hntibus oz partire midid pui
 calare uel nullus et ideo queda mtra
 qda aut inualde tenui mido ponit oua
 sua auoruntz aut auoz p lebetes et
 frigidz spūs et p multi et spūs ad e
 midid calidid et vndiqz calidis caput
 flaut multas aues ex lamis et pilis ca-
 lidis midos videmz qstruē et qd e op sta-
 rore eo q stercois calor aliqz h m se v-
 tutis vitalis eo q ab aia et aiatō di-
 gestus e et egestz flaut opupa fiat
 et hūiqz qsdetacōibus facile e flaut om
 diuer sitatem pinductōis

Inaple libi septimo aialud Cuius primus
 tractus e de mōibus et vicia aialud Ca
 p mū qualis aialia p prius et passius
 eand nam ptiapant et q nā p gda
 medios venit de extremo ad ex tre

Materia quide aialud gntid
 ad opm mchroz corp et
 gnaco corp deq diximz e
 differens pdm quad dca
 mō Sed qua opera aialud pcedit a
 vritibus nālibus ipoz no possimz q

nosterz nam et ad vate sua m p riamz
 omes dca opū suoz corp et mansiom et
 de qis loquntz antoz de hōnis genaco de
 ter m m emz vlit aut mōpactibus et vicia
 et mōibus diuersant aialia smilit aut et
 passiones corp valde sūt differentes passio
 em vritud aialibus mōmūt multas p
 dte passiom illaz m hōmē valde pman
 festa cogitā p pōri vnuū vicia q nobiliosē
 et magis differentes h d m em h e et
 aialem et mellectuale et mōmūt suas pass-
 ones m nām corpōis et alqz et passio ca-
 ta m corpōe redimidat mōiam et to passio
 hāz dca hōie e manifesta passiones aut
 dico flaut e timor audacia et vā libido luxū
 et m hys ead ead aialia gntane mōmūd
 aut corp mōmūt ead quada vrit q e flaut
 cogitāua et compositua sūe collatū m
 hōmē et h vocat aqulū dca cogitāua se-
 bilis aqulū dca aut fantāia pōnce et
 diuidens ab alijs aut vocat qmāua et
 hoc nōmē e ei magis qvemes flaut hys
 q dca disputata p dca est qmāco
 aut talis maxime e m apilū ppter opa
 artificiosa q flaut et ppter vconamicam
 et regmen quod custodit domestica et
 ciuilitat collaborantes Aliqz aut aialia
 manus et mō ptiapacō et gēnie ad hōiez
 hnt dca Sicut em m hōmē mōmūt
 sapia hōie e puidencia et cogitāo q e
 vrdmās opeta ita mōmūt malys q
 lūpda aialibz alie queda vrites hys p-
 tōmte hōie aut manifestū m pōnce pūoz
 opilū qui pdm tempus m fantūlis etat
 qntid ad vrites aie no vrit mellectū p
 neqz vritā qn hys em si quis attendat
 sepius appent aptitudines mōmūd et acci-
 fiaoz et negociōis q paca madulta et q
 mellectū vrit etate p pōnce ab eis exerce-
 bnt quo ad vrit aut mellectū no e dca
 ut diximz mter aiaz pū et vritā ppter
 quod ead mōmūt plo ut m pōnce qm
 pūoz et ad hoc mōmūtibus applicarunt
 officia ad q se magis aptos exhibent
 m pūna Sic em diximz p pōnce aial-
 tatibus hri singula artificia et aprius
 ordmā hōiez a legslatore qm ad id vrit
 cui aptitudme h e m nata no auct

sine cogitatione ut dicitur omnia sunt
 facta ab homine animalia quia quod accidit
 eis postquam accierunt esse prout id quod acci-
 dit in suis. Quaedam autem istorum magis sunt
 et veniunt in multis animalibus proportionabiliter
 collatione facta in eis quae participant omnino per
 dicitur esse quod simile participant nam illius
 predicati eo quod illi nam secundum participatos per
 suos et postquam et secundum magis et magis fac-
 tam paulatim gradit in eis magis participat ad
 unum aliquod animal quod perfectissime partici-
 pat nam et predicatum illud. Sic enim
 videmus quod secundum participatos plurimum am-
 titudine aut paucitate nam paulatim per multa
 media gradit a non animal ad animal quon-
 ter simplex est animal et animal et compo-
 situm animalis imperationibus et digerendo et
 coagulando et huiusmodi multa quae omnia sunt
 deo vicinantes ad animalis rationis applicatione
 licet hoc ita non appareat propter generationem
 enim imperationem et coagulacionem non sufficit
 fines distinguere animalia et media quae
 sunt ea quae animalia animalis animalis quod post
 animalia veniunt genus est plantarum secundum
 omnes sua diversitate. Est enim in hoc genere
 plurimum diversitas sed perfectus quod est
 typus est quod est magis duras in vita sunt
 arbores et quae hoc temperata sunt ad animalia
 eiusdem generis animalia sunt adolus et herbulae
 et fungus videlicet magis animalia omnibus
 illis et videlicet quae ipsa arbor sit et in via
 in gradu primo ad animal et non est remota
 inter ea. In nam tamen animalia plurimum
 per gradum in malum enim per quaedam animalia de-
 quibus dicitur est. Vnde sunt animalia vel
 plantae sicut enim plantae sunt generata et
 radicata ad loca magis inveniunt et per au-
 ferunt alios illos corrupti sunt id quod
 vocat filios et id quod vocat hominibus
 grece hoc enim animal non potest eradicata
 a locis suis. Sed animalibus huiusmodi generantur
 aliquo exiguo motu operationis in tactu
 nocent et dilatationem in tactu generant
 et similia in multis omnibus generis animalibus
 testatur huiusmodi et similia plantae quae animalia
 ad animal perfectum generantur. Quaedam enim
 animalia sunt quae animalia carent sensu secundum
 quod sensus est virtus animalis et principium no-

tiae sensibus licet habeant sensum secundum
 quod est virtus naturalis et principium motuum
 animalium sunt perfectiora huiusmodi et sensus huiusmodi
 debilem debilibus cognoscit sensibus principium
 Et quaedam ex eis ad huc huiusmodi perfectiora
 sunt carnosa huiusmodi subiecta et perfectiora
 tactus nunciat aut cognoscit tangibilium
 licet deficiant in multis aliis sensibus magis
 formalium est id quod vocat tactus qui ap-
 peit et claudit tactus sua et est bonum ad
 esse propter carnis suae temperantiam. Spongia
 vero proprie in quibus suis sensibus apta
 simpliciter et inter motus a se et per se
 diversant enim quaedam in motu dilatationis et
 contractionis secundum magis et minus inter pla-
 tasigit et ista talia est quaedam moribus
 animalis perfectiora animalis animalis et quae
 eius quodammodo animal non appetit nisi in co-
 animalis quod generat plura similia per animalia
 animal et hanc plantae imitantur quae ex sa-
 bus sine motu generant plura similia et quaedam
 animalia imperfecta non habent operationem nisi illud
 quod plantae radicatae videlicet pastae et
 sine motu sibi similia generant. Et ideo di-
 tam quod tales operationes omnibus animalibus sunt
 communes.

**Capitulum in de dicitur animalia per se non
 rationes eorum maliqua materia**
 Et autem propter hanc quod dicitur
 est dicitur animalia diversitas quae
 huiusmodi sensus perfectiora et
 coacta diffinitur multum in

visu carnis et delectationem et per quos et di-
 versantur in quibus omnibus ante et participa-
 tione filiarum et multorum eorum. Quaedam enim
 animalia motu simul operantur generantur sua
 ita quod postea nihil sollicitantur deper-
 sicut plantae quaedam autem magis completum edunt
 parat. Et ideo de educatione filiarum solli-
 cantur donec operantur et tunc dimittunt
 eos et illius animalis non operantur ad
 eis. Quaedam autem tamen filios stabiliores
 huiusmodi operantur et operantur et huiusmodi ma-
 gis partem memorie et prudentiae filiarum
 et illa tamen filios diversimode sollicitantur
 ducunt et tardius et proinde et magis
 prouide. Sibi enim animalia diversantur per

matias ex quibus est sicut corpus co-
ridum incrementum omni et nutrimentum
non est nisi ex cibo sine complexione plura
deficitur natura. Naves etiam ducuntur
hinc ad alia sicut loca in quibus manent
et sicut hoc quodam sunt gressibilia quae
super terram ambulant et quaedam mari-
na natantia. Maxime autem autem tres sunt
aer dicitur esse aer duobus modis. Aliquod
autem dicitur esse gressibile quod ambulet
prohibet habitare in aqua et cogit habitare
in terra et aere. Similiter autem aliquod vocatur
marinum sive aquaticum natantia quod bra-
nchis per modum inspirationis attrahit aquam
et euomit ad peccatis refrigerandum et hoc
vocatur aquaticum sive marino cuius sit
membra sine magna. Quaedam autem aialia in
vltimo gressant aquam. Multa enim sunt
quae inspirant aerem et habitant in terra et
tamen ab eis corpus et venatio ab eis est
magis et longo tempore magis manent potest
Et ideo aliquod hoc aialia simul vocatur
et gressibile et natantia. Sed nullum dicitur
talium quod recipit aquam et in super am-
bulat in terra licet eis sint quae sunt spi-
rantia et natantia. In his venantur
aquis sicut dicitur quaedam autem per se
aquatica quod magis manentia extra
aquam vivere non potest sicut coctura aquae
tute et tunc sunt de quibus cadunt
li et equus aquatica et ranarum mari-
narum quia licet enim ista aliquod egrediantur
de aqua tamen magis sunt magis et sine
ea nullatenus vivere potest diu morantur
enim separata ab aqua quaedam esse manent in
aqua quae magis egrediantur ad terram. Quaedam autem
sunt aquatica et tamen potest et venantur
pillos membra. Quaedam esse absolute ma-
rionem sunt membra et tamen non venantur
ab eis magis sicut luter et castor et quae
dam alia de quibus autem et sibi similia
et id quod vocatur balene sive balena
et cetus. Et vltimum animal aquatica hinc ca-
nas per quas respirant aerem et
ad hoc tamen manentia magis non est
facile determinare. Vtrum plus sequitur
nam marmorum simpliciter aquatica aut

plus sequitur nam ambulandum simpliciter
tres sunt nam enim dicitur quod gressibile vi-
deatur esse ungelans et marinus sive natantia esse
videtur quod aqua brachis attrahit et euo-
mit per modum inspirationis et inspirationis
Et autem dicitur quod gressant in vltimo corpore
hoc enim recipit aliquid aquae et potest
recipit aerem in pulmo propter quod esse
quod aliquid horum aialia cadunt in terra
et aliquid in aqua morantur inveniunt et
strangulatio per aquam propter hoc quod inveniunt
et alio instrumento venantur sicut est
gorgonid autem hanc respirantia aeris non
potest habere. Si autem contra aquam cadit la-
quod aliquid venantur quod longo tempore
Solutio autem huius dubitationis est quod pona-
mus ista aialia et marmora et tres sunt
rationabilis esse videtur ut magis natantia
et aquatica esse ponantur dicitur enim per
respirantia aqua brachis per modum attrac-
tionis et respirationis sive expulsioms sicut
guttur non facit hoc nisi per aquam cum
qua alia respirando et inspirando reci-
piunt aerem ad refrigerandum peccatis videlicet
hoc autem de quibus dicitur aialia aqua non
nisi propter aquam recipiunt. Cibus enim corpus
quod complexione similis est et magis aqua enim
hoc non recipiunt et quod superfluum ad aliter
recipiunt humidum naturam et ut habeant in-
strumentum per aquam superfluum cuius dia-
lia autem aquatica respirantia aqua et euo-
mentia loco ambulet hinc brachis
sed ista quae superfluum recipiunt humiditate
propter aliquid aquaticum hinc canales quod
per quas aqua recipiunt et eadem dispositio et
ratio huius canaliculae et tamen in aia-
libus spirantibus sanguine humilis ma-
lucis autem animalis motus et motus mollis
terra eadem recipiunt humiditate aquae
ad aliter et sunt marmora. Sed alia sunt
vnde quae ea quae attrahunt euomit aqua
brachis in vltimo id quod complexione cor-
poris vltimo dicitur magis magis magis ad
hinc autem aialia aliquid est marinus quod
recipit et euomit aqua per brachis
et tamen sepe vadit ad terram et ter-

recipit aliud Sed huius generis animal non
 est visum nisi unum speciem et non quod dicitur
 aquibusdam cadilos ab aliis aut pedes et
 modis huiusmodi hinc pulmone sed brachios
 et ascendit ad terram et recipit aliud
 eo quod quadrupes et gressibile sive am-
 bulans Et nata istius fere est diuisa ana-
 turam aliorum animalium simpliciter aut inter
 animalia est diuersitas eorum quod mare quod
 ruda et semper apparet inplexione
 et tamen ratio suadet oppositum Quia hinc
 genitalia sunt membra prout recipit eo
 prout tamen magna in corpore facit diuer-
 sitatem prout diuersitas quod manifestum
 est et emulatur qui prout mutat inplexio-
 ne adnam femine hoc aut attingit
 ideo quod quodlibet membra prout aut
 prout de finibus quoniam in se hinc aliud non
 sufficit digestum et congruentem corpori mi-
 tu aliud corpus alij membris uel toto cor-
 aliud rudo et totum corpus ad prout aliud si
 illius membra desunt corrupta inplexione
 Sed hinc enim modus prout corruptum aqua
 inueniuntur tunc transmittit corpori et
 facit tunc vdrapiat prout et mare prout
 emollit et per ementulacorum aut in
 frigidatione testicularum tunc mutat
 ad nam femine Si autem per corpus totum
 tunc mutat hinc membris membris per totum deno-
 minat inplexione illius hydropticum a
 femine multo magis inplexio totum co-
 prout huius nomen dat et rudo quod dicitur
 marino animal aut aquaticum licet prout
 et vadit ad terra alij ex quo hoc facit
 diuersitas in membris prout prout dicitur
 est hoc enim animal prout huius inplexione aut
 marino licet per alij ambulans ad
 terra hinc enim est ad prout quod dicitur quod
 animalia est marina et quod ambulans
 et quod dicitur in rudo se hinc quod inplexione
 quoniam tunc vdrapiat tunc enim aqua a
 hinc aut vdrapiat simul est eis quod dicitur
 tunc maria quod prout inplexione tunc
 sunt et rudo quod aliud corpus ex prout
 hinc prout pluri inplexione sive mtra
 sive magis quoniam prout diuisa quodlibet animal
 diligit aliud sive inplexione pluri rudo

em diuidimus animal in ambulans et
 natans nisi prout tres casus quod dicitur
 et quod recipit ad refrigerium prout aeris
 uel aqua Sed autem est similitudo inplexione
 omnis ad aerem uel aqua Terra autem
 quod aqua est aut mtra aut mare prout
 inueniuntur Regimen autem mtra animalis
 prout casus casus diuidit prout modus
 receptio enim casus huius animalis uel illius est
 prout diuersitatem corporis prout quod dicitur
 sunt prout receptio aerem et
 quod ad refrigerium recipit aqua Ad hinc
 autem casus animalia alia in prout reser-
 uabilia abant se ex aqua dulci ad
 tamen fere prout aqua prout aqua quod est in mai-
 sed hinc residat prout angustis corpo-
 ris corpore et casus colant ad accipiendo
 prout quod quod huius inplexione sub a-
 terra mtra colant aqua quia abant et
 hoc facit casus colligentes huius in-
 tra sepe hinc enim ex mtra mare sub
 arena et aqua reseruat abant et
 per ampullas tunc cuonit prout aqua
 salis et residat residat aut tunc
 hinc conde quoniam est valde tunc Sed
 enim aqua salis in prout per subtilis poros
 et sepe prout collatid efficit subtilis
 in prout et reuertit ad prout dicitur aqua
 dulci Quod autem dicitur in mari est
 aqua dulcem et prout per prout aqua
 mais aqua dulci Si enim accipiat
 quod tunc glutinosam et facit exca-
 prout vas concuunt vdrapiat et
 tunc in maiore spacio dicitur aut noc-
 aut attrahet et implebit aqua dulci
 dicitur aut quod hoc sicut fieri in va-
 se terco sed hoc non est tunc quoniam terra
 minus indurat aqua frigida et claudunt
 pori huius ergo dicitur vdrapiat animal
 aliud

**Capitulum 3m de dno pistu penes aliud
 sive inplexione debet et gentem**

animal igitur vocatum kalika
 hinc aliud sibi gentem tunc pisto
 prout multiplicam tunc locid eiq
 et prout constat quoniam aliud

detritio sue oplesionem agnente. Quod
aut huius animalis et orificium quod ad suum
transit licet in pueris sit occultum tamen
cognoscitur in magnis animalibus et invenitur
meis aliquantulum extra viam perquam
ambulavit cum prima via est perquam
fit colatio antequam ad os perveniat. Et post
invenitur dispositio et officium super animal
quod dicitur illuasiu huius aut huius super
animal vocatur simulacrum aspidum carnosum
propter quod invenitur in mari eustacon quod
est in constantinopolitana. Et huius eadem
dispositio et animalis quod leucator vocatur
ad huc autem probantur animalia detritio que
tibi fecerit per animalia marina per antea
Quicquidque est horum admonentur venando
et comedunt animalia fere animalia abant a
piscibus quos comedunt et
sunt cognita quod plerumque sunt bartholomea que
comedunt pisces quosdam quos cum piscibus
et quoniam cum capite et exenterat erant de
ventre eius pisces qui sunt facti lu
tus apud nos Tortuca etiam marina
comedunt calcas duras animal et testas
quoniam officium tortuce durius est et fortius
omni orificio augetur animalis quoniam suo ad
lapidem acceptum frangit quod ad se non
ei non passeret nisi dura aliquid masticaret
et frangeret masticaret debuisse exire in
ad ripam et pastum herbis quibusdam
ad aquam reversa ad se ascendit ad aquam
superficiem ita natas quod etiam apud de
piscat. Non enim est ei salutare maliqua
sub aqua muto mergi quod ad que huius
tam acere quod ad aqua. Similiter autem quod
exmens est pasta quod dicitur mollis teste
quoniam quodlibet istorum comedunt herbas et
lapillos et pisces quos deprehendit per
ita quod cancer fluminalis videtur ex
propter piscatores etiam in gurgustia ora
dit ad luteum et rodit. Cancer etiam la
pidosus qui sub lapidibus habitant car
nes comedunt in tantum quia videmus
experimento quod caribus in danubio al
ligatis nauibus et magis suspensus ad
heret magna cancerum multitudo ka

rabo etiam comit magnos pisces et quod
comedunt eos. Karabo autem est locusta maris
ayulipes autem qui est polipus comit kara
bo et comedunt ipsum propter quod ambo in
animam et terra incidentes mortui a veniunt
Karabo morsu multipedis vel timore eius
Karabo autem comedunt id quod vocatur ho
natores eo quod propter aspidum forficem
eius non potest evadere ab eo licet sit labi
le viscosum quod difficulter teni potest gona
toros autem dicitur a Karabo comit
multipede sine polipus et comedunt eum
qui comedunt et comit Karabo propter vis
cositatem eius ad heret inseparabiliter
polipus et non potest abstrahi ab ipso donec
viciet et comedunt ipsum. Similiter autem
omnes maris malacis comedunt carnem
Karabo autem comedunt pisces puos et eum
sunt in profundo maris in locis lapidosis
accipit eos duobus labijs manibus sue
et ducit ad os suum fractos in duas partes
sicut facit cancer quoniam autem non timet
ambulat caute non ad antea super pedes
suos melando comia sua longa ad la
tera ne impediant ambulacionem et te
vena forficem manibus quoniam autem est mangus
tia retrahit natando attractio et ex
tensione caude Karabo est aliquando pugnat
inter se sicut aietes scientes se in cor
mibus et non tamen unus eum alio sed etiam
ama acies ad alia comit alia quam eum
in tali pingua multa propter Karabo pe
grop in acibus ordinat ad pugnam
ut dicitur auentema huius comit et natum et di
spis corpore quod mollis teste dicitur. Similiter
autem id quod vocatur thecodideg est de
genere mollis teste et comit magnos
pisces et comedunt eos ayulipes autem
sunt polipus aliquando congregat diuisa
ostrea cancella et ex se extrahit ca
nes corpore et comedunt. Indecorum autem pi
scis doctores thalmonie vocati me
ta sunt dicentes quod galage se maris se
quod propter comedunt ad primum autem ante
perit ex hoc quod morsu vident quoniam ca
puit sed decepti sunt quoniam id quod vo
catur amveroz mordet eos fere autem

A

omnes pisces cibant agalabe pullis
 qm puenit ipse pluuie pullificatio ista
 no piscium quendam aut aialud qm edunt
 carnem sicut ea q dicitur grece telecalne
 aut dicitur se lateca et onager et kach
 kimo et thortouez q quide mure esse
 mterptant et thcanmorane quod nos
 murend vocamus Ea aut q vocat tha
 rica cibant herbis pms Celesti aute
 steno siue stercore et herbis et papie
 quasi quilibz et plus ipe per epam ave
 tam siue stercois dephendit adms aut
 fere pisces comedut se mure pter
 fastidios q no comedut carne omo et
 hac mri piscatores dicit de barbello q
 hunc nullo mo carne qmede fatent
 Et precapue se qmedut augore et ka
 kalz fastozia aut evident no qmedere
 carne co q mup mvent in ventibus
 corp hancos est qui t abat eos no m
 panem dant eis fastores aut grece
 pias quide e qui mugula late voca
 adms aut genus fastora siue muguli
 abat herbis et arena modica kala
 bz aut quod apulubz hmbz thilon
 vocat et alacms voca colandis hnt
 qe tiam qd aut quod vocat agref ka
 rados no papie sed abat asia q a vis
 costata musalagmosa q egredt de
 corpore suo hnditas em copiscus ta
 gens ad et per corpz residat vstasa
 efficit et illa papie et id karados har
 e semp iouna vocat huc aut pite
 auctenna corrupte vocat karkymal.
 katalo aut abat arena stemuleta q
 signu e p pondosa et multu staud
 mvent mup qm opent et no qme
 dit pisces omo et sepe natat et am
 bulat natando lucid sue carnis nullu
 aut aial marinu qmedit suos pullos
 et id multiplicat sed qm qplea p et
 gnant aliq qmedut apnabz et aliq
 ab alijs ppi alijs opnabz papue tame
 pias vocat hyros q nos lucid vo
 camz hic em cas sue spa qmedut fa
 stozia aut est qmedit eos sue spa q

magis gulosus est q alij pisces papu
 e tamen modis qui vocat halkanu et
 id est multu descendit stomachu ada
 lud vesp ad suu ita q forte eiat
 ipm Malus alit e ista pias qm est
 reuina et cu e m timore et angustia
 abstandit caput intra corpz suu et
 fit comedut qm carne sua qd aut
 quod thebaydor vocat malachie come
 dit sepe aut mirat ventu suu pite
 qui dicit hahame et eiat abeo alios
 pisces co q venter eius se q more
 eius et no ht stomachu qui extra se
 extendit sed in ore claudu tenet quod
 capit donec digat pter quod om est
 q dicit demaimis quod andelicut qd
 mainas comedut carne sicut delimi
 thodon haroz que lati torpedientem
 uel torpedinem vocant Similit aut
 carnem qmedut thchas celedy et ma
 lacie quidd aut carne cibant qd
 m maiori pte sed no meaco qd aut quod
 vocat kalyz aut koly et stanchon ci
 ban quidd ptilibus alij sed ad cada
 maria existente herbosa koly pisces
 quide m lapidibus manetes et id qd
 vocat kalyz no qmedut omo carne p
 carne karidan sepe est vidant q
 magni pisces obuid accurrut quibz
 ad h q pcedent eos et qmedut boniaz
 aut et labroz carne quide qmedut
 sed ead cibant herbis qm carne hnt
 non pnt pias aut carthegoz comedut
 targula et maxime qm cauat hnd
 lute hnt em qmedit ome quod mvent
 millo ille aut q vocat feroz et late
 stary solus inter pisces tumat sicut
 quadrupes natando sup ventu ve
 nat alios pisces kalekadi aut et
 karadiz et deling supmanu et hnt
 qphendit qm tuc pla ora suu sb
 tils et p hoc multi pisces euadit
 ab ore eius et pta non fuisse multu
 dimmuent pisces ex preda corp qm
 magna p illa aialia et voracia
 valde deling em multu mirabilu
 qmedit respici qntat sue hahaloz
 aut siue culely quod e languilla a

et sunt valde magni Et dicit michi
 quidam multum exoptus q̄ etiā mētra
 illa aquibus q̄ maior ptē abant̄ pis
 cidus ita q̄ in indis corp̄ et in tota m
 dos inuētur angulle et pisces Et
 etiā mētra mētra gēna aquile p̄uid et
 vocat̄ aquila p̄uid eo q̄ non venat̄
 nisi pisces et h̄c unū pedem mēbrana
 lem sicut est pes anseris ad natandū
 Aliū aut̄ anguū aquile ad rapiendū
 hec omnia tamen genera comedūt carne
 aialū q̄ venant̄ carnes aut̄ comedūt
 aliq̄ q̄ vocant̄ grece thurageas q̄ est
 inquitate milui nec in veniē aliq̄ maia
 rō nec inuētur quātāt̄ Similem aut̄ a
 lū h̄c maxima auis q̄ est m̄ vocat̄ q̄
 aquila p̄uid h̄m auis ē auis maioris q̄
 corp̄ q̄ volat̄ et ē cinerea coloris Et
 hoc gēnus aquile p̄dam gēsem ē est
 manē h̄m carne ē duos gēna Et ē
 unū gēnus magnū quod ē cinerei colo
 ris et hoc nos vocam̄ volat̄ gr̄
 p̄uid Aliud aut̄ ē gēna p̄uid et h̄c est al
 b̄id et sepe apparet sedens in rupib̄
 rem st̄is et damb̄ et ab inole gē
 mane vocat̄ volat̄ albus ut bubo
 noctua q̄ halloroz grece vocat̄ et
 coruus nocturna qui grece kanoz vocat̄
 et ē quātāt̄ t̄r̄ant̄ et raro videt̄
 et ē nigra auis et apparet circa ruina
 sa edificia et circa templa et vox ei
 ē r̄r̄o et q̄ r̄uoluit se in aere volā
 do et ē auis in fausta multū in augurijs
 Et m̄ hac d̄p̄t̄ q̄ h̄c d̄p̄t̄ ē h̄c
 vidi duas et ē debilit̄ pedū sicut
 fere omēs aues nocturnales et ē bonē ale
 et velocissimi volat̄ De h̄is aubus
 nocturnis et etiā q̄ vocat̄ asphyroez in
 greco et aspl̄t̄ volat̄ nec ē inuētur
 quātāt̄ h̄ volat̄ Adhuc aut̄ aquila
 talem et aquila agoliens dicta aspl̄m
 multū aui illi et h̄c auis nō ē nota
 apud nos et ambē illud d̄t̄ venat̄
 h̄c quod vocat̄ asphyroez sed moat̄
 eius quod vocat̄ st̄p̄ch̄ est glauatas
 modica sed malis simlis apparet
 p̄dictis tribus aubus ad m̄cē ille t̄

species auid p̄ aspl̄m oculor̄ et laro
 Albuginis oculor̄ et ingroz̄ m̄ pupilla
 Et omēs h̄c aues p̄cipue nocturnales h̄c
 amplas et latas pupillas Et omēs iste
 aues comedūt carnes Amplius aut̄ quedā
 aues carnes comedūt sed tamen v̄cor̄
 nō sūt anguū sicut h̄c d̄m̄cē et gēna
 coruū et pice et cor maile Adhuc aut̄
 quedā vermes accipiūt p̄abo sicut h̄c
 aspl̄de pass̄ baradijs halady et apud
 nos sūt passerēs phylomene et pa
 rix et multa gēna auid p̄uaz̄ Agone
 loz aut̄ etiā comedūt vermes Modi
 aut̄ agomelos sūt tres quor̄ v̄na d̄t̄
 th̄essidus qui aspl̄t̄ th̄essidē Et alius
 d̄t̄ montan̄ q̄m manet in m̄otibus
 et h̄c longam caudā Tertius aut̄ m̄
 aspl̄t̄ q̄m duobus in ē inuētur quātāt̄
 et etiā abo venat̄ th̄essidē et malon
 choroz et forocheloz et amvethē et
 gēnus milui quod d̄t̄ et f̄chopas et
 th̄essidē et corchorahoz et ē auis
 q̄ ē inuētur quātāt̄ aliq̄m̄ l̄d̄ locis
 ta et ē rubei coloris q̄m auct̄na d̄t̄
 et p̄caem pass̄is et h̄c m̄cipite
 galcam q̄m venat̄ etiā auis p̄ua pul
 tra figure b̄i colorata magnit̄de th̄
 aspl̄de et d̄t̄ h̄c h̄c ostendit̄ q̄ fecer̄
 ambus in omnibus aspl̄t̄ th̄essidē et
 manet in m̄otibus et alia auis p̄uā
 q̄ vocat̄ v̄p̄ sue regula et alia que
 vocat̄ th̄essidē noloz h̄c em̄ omēs
 aues sicut amastharochos et similes
 aspl̄t̄ super p̄mas et pass̄it̄ q̄
 milis adherentibus illis p̄mas Inuē
 tur aut̄ alie aues q̄ d̄m̄ promoga
 et v̄uūt in maiori parte h̄c venat̄
 th̄essidē sicut alia q̄ d̄t̄ h̄c
 maia et m̄ch̄ illa aut̄ q̄ cadit̄ super
 p̄mas aut̄ herbas p̄mosas nō ḡme
 dūt vermes uel aialū aliquod et p̄
 apud nos ḡna amcomid sicut aues te
 p̄ces dicte apud nos et sicut v̄mco
 cardū q̄ auis distel̄f̄cte vocat̄ apud
 nos et sicut amco rubens m̄p̄cat̄
 Et sicut auis q̄ ḡuse vocat̄ ad m̄cē
 em̄ iste aues semia p̄mar̄ albarū
 et v̄p̄az̄ et albar̄ comedūt et m̄az̄

semen papauis et canapi et lappo
et huius kylan aut mgerco e auis
aput nos q wartengel vocat et
habet rostru no curu nec hnt unguice
conspicuos et e manus illius gms i qnta
merule et nmg e mgnate mudi aliq
tulu q sit purng et vtrūq genū qnt
emeru coloris hnt mgnas maculas d
as iuxta oculos et venant aues pias
et caput eas rostro kylan tame p d m
quosdam e idem q pias quod genus
aues per forat arbores et gena illius
aues i memento asplant ad mitem
pd incolat et qntata magnū hnt
diaz ad mēe aut vnuū ex vmbus
q mearne lignos nasat et teredines
vocant quos ut quidd dicit thearch
mles greci vocant pd mior i gne
pioris e aliois vocat p maior et p
isi pta emeru coloris et omēs qnt
pash ppe ligna mteredimibus lignos
et similit facit modi pici qui merobe
lre greca kaloz vocat qst mgnate
aues qdī carmgen aliq dicit cadid
modus merobe bvoacia sicut supius
diximz horū aut modū omī color
e atmg et hū sūt pmd et perfo
rare ligna et sua uox est alta et
vocat aquibusd auidival pd tame
hoc no e merobe et e quidd modus
pici eius et garrid et volatū
eius multū fere p omibus aibus no
rapacibus obfuant augures hoc ac
aut habundat mptibz grece q dicit
kaloka mltzon papue aput nos aut
mvenit mombz plus et tres modi
eius sūt aput nos differentes p pnti
tatem maiorem et miorē Est alit
adhuc alia auis q condolagoz vocat
eius qntitas d sicut qntitas facalis
et absidit cep ligna et e emeru co
lois et debilis vocat picius aut gnale
noie vocat aput nos Alie aut aues
ab hys vnuū ex fructibz plantaz sicut
palubi qui glandes et grana qmedit
et sic facit turtures et ille colube
tueruales q fchre greca palubiāt
et fchita aput semp pd turtures

no aput nisi mestate qm mdas hnt oc
culos m quibus abscondit m hyme d
uis aut vocata onoz apparet m autumno
et non plus et auis e maior q coluba
et minor q kylos siue kaloz et plus et
sepius dephendit hnt aues nas facit aū
aq co q hnt ad loca illa veni ad pnt
aut vlti decabo auid dia p hnt
e q quidd aues vnuū et pasit maq
et ripis aquas et lacus et quidd cep
ribant m littora mais que em mter di
gitos pedid hnt corū mēbranalē hnt
mansione maqua et quereū papid mca
q aut hnt digitos dūps aliq quide
manet ppe aq pd abant ex tra ppe aq
epite et iste quidem carnes no gme
dnt nisi valde raro Alia em auis que
duos gms e maior q volant super
aq respdet et natat maq et aput nos
meruēt vocat caduera qmedit q m
aq natant pd carne venā p pte Alie aut
carne non qmedit sicut acadiaz et lamcoz
et dyos et omēs isti mōi auid hnt rostrū
longū et amplū ut maq aliū mēca
possint invenire et lacuz et larey et
hameleroz et latros e emeru coloris
et mōi isti omēs manet caudas et sūt
aput nos aues qdā fortissimi volatus
et m sup hūi gressū et volatū curē
m ripis flumiaz et mais Similit aut
e de aue q vocat theasendoz q auis
e multoz colorū pd mēnsior in ca co
lor e emerū auis cep q dicit forabon
reāt maq et e duos mōz quoz vna
p stat super rānas et pblat alter
aut caret vace pd e maior corpe qua
alius et ambo hnt emerū colorē et
pasit m ripa maris Similit autē
hnt aragloz et kydelez et aial q dicit
karyme et e illud q quidd vocant
hachau abant iuxta mare abepcis
et ver mibus q pnt m mais fluxū
n aues aut corū mter digitos hnt
tes sūt vocate grece hartoz et laroz
et tritorlarodomos aput nos aut p
anser et anas mēges variy et mer
guli mgn et mergy magny mger
q aquibusd karbo aquaticy vocatz
et agny et auis magna q quidam

volucribus vocant et hinc sacra dicitur
 ante guttur et peccatis et alie aues hinc
 que aut inter istas aues grauior est
 e illa q̄ morat̄ iuxta flumina et lacus.
 Graue em̄ carne h̄t̄ om̄s aues aq̄tica
 et que fuit corpe maior eo e caro eius
 grauior p̄cor̄ et id̄ ad aq̄ salpa calidi-
 or sit q̄ aq̄ fluminoꝝ et lacuū erūt
 aues grauior̄ iuxta flumioꝝ et lacuꝝ
 sunt vacate Voluꝝ et oluꝝ et colom̄z
 et bacantes et h̄ aues ap̄lat̄ adduuta
 q̄uis sit maior in p̄tate et aues que
 dicit̄ fatacos e q̄ntat̄ aues q̄ dicit̄ ma-
 largas sed aues eius e manus curuū et
 h̄t̄ inter digitos coruū et e nigri co-
 loris et indifiat̄ super arboꝝ et
 hanc vocant nos carbonē aquaticū
 q̄ vulgareꝝ solueren̄ vocant̄ ad huc
 autanser̄es magni et p̄u quoz̄ q̄tior
 genera sunt apud nos videlicet eme-
 rei et p̄u emera et anser̄es albi qui an-
 ser̄es grandine sue n̄vis vocant̄
 et sunt p̄ta h̄nt̄ maculas nigras i
 vlt̄ et emera sūt̄ qui anser̄es arboꝝ
 vocant̄ et om̄es h̄nt̄ hoc q̄ migreꝝ
 volant̄ Et aial quod dicit̄ malachoz̄ et
 Parmoloz̄ manet in r̄pa malis et tran-
 sūt̄ lacus et pastue meos plures at̄
 aues sunt q̄ p̄libet̄ dicit̄ q̄medit̄
 carnes videlicet et vermes et grana
 et p̄stes aues aut̄ h̄nt̄ curuū am-
 gues om̄s aialia q̄medit̄ q̄ venat̄ p̄nt̄
 et viuūt̄ sanguine sed nō q̄medit̄ p̄ in
 vicem sale faciūt̄ multa p̄stes p̄stes
 em̄ multa q̄medit̄ ea q̄ sūt̄ p̄u ḡm̄s
 et p̄ci et alios dicit̄ q̄m̄s sicut̄ lucra
 faciūt̄ Et alij p̄stes quos supra enar-
 raui volūt̄ aut̄ aue genus auid̄ h̄t̄
 hoc eod̄ quod e pauci pat̄z aues aut̄
 conuoz̄ vnguū nō potant̄ aq̄ om̄s
 except̄ valde pauc̄ et ille raro et
 parū bibit̄ sicut̄ Karobiz et anateuiz
 q̄ raro aq̄ potare vident̄ aialia qua-
 mosi auancia p̄nt̄ lacerta et serpes
 q̄medit̄ indr̄ter carnem et herbas
 ita q̄ serpes in d̄nt̄er d̄quiderat̄ v̄t̄
 et sunt pauci potus aque parū em̄
 bibit̄ om̄s q̄ h̄t̄ mollem pulmone pauc̄
 sanguis et om̄s consistens Serpens

aut̄ valde diligit̄ v̄m̄d et p̄cipue
 tyrus et idco et q̄ vident̄ serpentes
 in aliquo loco p̄ v̄m̄d p̄nt̄ venat̄ et
 capi et alij sicut̄ q̄m̄ et morūt̄ mlt̄
 indolis om̄ Comedit̄ aut̄ carne sicut̄
 h̄ndicate aialis cuius carnem applicant̄
 residuū aut̄ carnis q̄ sicut̄ et t̄estre
 e h̄at̄ serpens et sepe sicut̄ h̄ndicate
 totam et d̄mittit̄ residuū hoc aut̄ p̄nt̄
 plura faciūt̄ aialia sicut̄ aranea h̄t̄
 em̄ sicut̄ h̄ndicate m̄st̄z aut̄ a
 q̄ caput et d̄mittit̄ residuū d̄v̄z aut̄
 accipit̄ aliud q̄nt̄z potit̄ inuicem q̄nt̄
 em̄ in m̄dos auid̄ ascendendo p̄ arboꝝ
 q̄medit̄ pullos auid̄ et strangit̄ et su-
 git̄ sua caro cuomendo et reuicendo
 testas et q̄m̄ nos aliquid accipit̄ erigit̄
 caput et collit̄ et transglutit̄ illud de
 inde q̄st̄git̄ et conchit̄ corpa sua q̄-
 mendo hoc quod eius stomach̄ q̄ e lonḡ
 strict̄ et subtilis Et h̄t̄ serpens est
 erigit̄ ap̄t̄ aialia q̄m̄ medit̄ forte ad
 q̄ntat̄em cubiti vel plus et serpit̄
 valde velocit̄ et transilit̄ magnas
 foucas adducta et ego sicut̄ alij admo-
 tes causa videndi serpentes a quibusd̄
 qui serpentes colligē q̄sueuerūt̄ eo q̄
 carnes eoz̄ valent̄ con lepr̄d et apa-
 stibus adducti sum̄z ad alid̄ aue in q̄
 sicut̄ erat̄ m̄dos aues q̄ h̄t̄ p̄ta vocat̄
 d̄v̄z aut̄ ascendat̄ p̄ arboꝝ et
 vomit̄ caput eius in m̄d̄ et q̄medit̄
 pullos q̄li ad huc erant̄ sine pl̄m̄is
 venens una antiq̄z p̄t̄z capta e
 ab ore tyri p̄ covam et centa fortit̄
 ad eā clamorem alia p̄ta venens au-
 dacter in m̄d̄ marauit̄ et ita d̄u et
 forat̄er caput serpentes rostro percussit̄
 donec p̄forauit̄ cerebr̄d eus et ad
 nos mortuū ad t̄d̄ decedit̄ Et narra-
 uerūt̄ nobis male loci q̄ hoc s̄pe q̄-
 gerit̄ in m̄ tyro in m̄d̄ auid̄ Gen̄
 aut̄ serpentiū om̄ et p̄nt̄ vitela d̄u
 q̄nt̄ h̄nt̄ valde sine t̄ba et hoc s̄re
 p̄ in serpentiū q̄ vendit̄ caput̄
 q̄ valde d̄u sine t̄ba suant̄ Et ad h̄z
 e s̄guditas illius aialis et aristot̄as
 h̄m̄oz̄ et p̄s̄p̄tudo sue pellis per q̄
 nichil euaporare p̄t̄ de h̄m̄o ip̄m̄s

et id tempore abstinentia calor pueri na-
lis pueri diuidit visioptatem eius et digi-
tiam et ossilla munitur aial

**Capitulum quod de dinstate cibi quadrupes
aialia quid nati aialia sibi similia et de
cibus amulopoz**

Vadripes aut generans
sibi simile habet et aliud s-
quid et gvemente quadru-
pes aut generans aial sibi
simile siluestre hns dentes serrales que-
dit carnem sicut canis et lupus et leo
dicit tamen q lupi comedunt aliquid tre-
tenaces sed dicit q tercio q glis vocat
no comedit ut querat mumentid exipo
sed ut reddat se grauis pondis q post
qua comedit cam capit aialia forata et
magna sicut boue et ceruic uel equi
uel fere equicervic in silens in faciem
corp Et ad herens eis qui p esset leuis
rius exiteret Et qn glis sup adimple-
tus est ponderit et amouet et exorti
non pe Et qn cadit aialia lassata me-
fiat ea abmordendo gutta et canas
guttis corp her em lupi qnctudo e q
insignt dentes gutturi aialud ut aiaq
terfiat et tuc euomit glutem et saui-
ratur decaribus aialis qd deicat lupq
aut mqi aliquid comedit de heris m-
firmet qm tuc comedit aliquid heris q
medicina et vomitat sicut facit ca-
nes et sic sanat Aliq aut lupi que-
dit hamos et papiu illi qui vadit
plicitary nam in paccate alioz lupoz
illi em p maloz ludoz Galis aut e
aial quad nos hyenam vocamz et qn-
tas eius e sicut qnctas lupi et he in
bas in collo sicut equis et he pilos far-
tes p dmi longitudine dorz sup omni po-
dilia sua Et illud gens aialis est aialud
valde ad mala Et aln effugit vocces
humanas et sic deludit pastores et a-
hames et sic accedit ad eos et pcedat
et comedit omittat ead vocces canid
et guleando et latrando sicut canes et
sic deludens canes capte et deuorat
eos et pcedit pecora et aln canat
bustas et spulchras mibus noua p

cadavera motuoz qn volit quidd car-
nem homie vsus aut comedit m dinter
qm ascendens arbores comedit fructus
qpter humiditatem sui corpis fructus despat
et aln frangit olueta et fructus comedit
olue et comedit ead canas et farm-
tas et comedit ead carnem et canit
preda aialud p eius magna fortitudine
nec plabit in suis ceruis solis sed ead
in poras agrosibus et aliq se super
th auos cadens sup dorza corp et ad
th auos aut ead ferire cornibus apthidit
et canet conua manibus suis et laceat
paculas eius et tuc pstermit ead ad
terrid Aliq et p mignat ambulat et
stat erecta sup pedes posteriores et coe-
dit omes carnes p q aliquid pue-
fiat ead p calefactis lupq aut comedit
carnes recentes sicut illa alia q hnt
dentes serrales et comedendo insigunt
multa sine masticaco qpt velocitate
ipius id abstandit hamos multos in
morsellis mastis et lupis expositis et
tuc insigunt hamos in morsellis et
morsu Manet ead sine cibo aln
duobus diebus aut pluribz ut dicit co-
q multo sup saturat una quiescione et
vinit modicaqua potata et egerit
duobus aut tribus diebus pcurtatem
Et stercus eius e valde pnd no hns
illa humiditate q he stercus multoz
aialud et exit ad co fort ventostas
apre am et eius vma e acuta fetes
et id canes venacia olfacit arbores
muesigantes lupoz aut canid m-
tura ad arbores uel ad lapides erectos
factam qm lupi eleuant trus qm m-
gunt sicut canes et id mngit ad aq
alta erecta sicut ad arbores uel sepes
uel lapides Et qn lupq apit os pnd
exit ab co fort odor Adhuc aut qua-
drupedia quedo et mala aggretia
abant in flumias et paludes sed mil-
liu fere abant in ripa mais m id qd
vocat Ea est q abant in ripis
flumioz et lacud sicut sicut fapoz
canadez kachmcoz fapoz con lamet
lametis e lacus q anadris et he
fortes dentes et apur nos vocat

1

Inadivz aut e que nas lutezem vocat
 fapuzon aut e rebalus dicitur lac horpu-
 tam et ingrad hno pellem pcpam valde
 q contit ante pallanata factyncon aut
 e id quod nas vacans marcorp latine et
 e atal fulmd albid in gutte mgnit caui
 quis fastoz aut eef e genus martari
 miz et ingru dicitur Castor aut qe den-
 tes fortes valde et sape coit nocte de
 caucis riparo et amputat ramos arboru
 q sint ca fluvios et construit pbi capis
 co eis quas facit cu solutio in quo hntat
 qm coaltat caro aqua Et narravit mishi
 omis exptoz ca castores male redi
 gnt ad mfuat q qm venit castor pe-
 grinz ad molas aliauz loci castores in
 cole redigut eid in fuitate et facit de
 co vehiculid qm abspia ligna pont supra
 avenat apuis et oz q fringat cu pedibz
 ancioibus et postioibus ne decident
 et tu capientes mcole cauda apuis tra-
 hime super ea ligna ad lacid in quo
 castor qstruit et io pegin castores
 depilata hnt dorpa. Cauda aut hnt la-
 tam et squamosam qz p illa natat in
 sequedo pntes Et testes eius sunt id qd
 vocat castoreu dentes aut qe fortes
 et e atal mordax alqm mordens homines
 Et dicit quidd mordid illud no sanari
 msi lesus audiat fracturid ossid castor
 Et iste castor pilos qe duros filiu colo-
 ris et e corud eius valde spissid et pel-
 lita dnt vale palitit pait et casto-
 reu Color aut piloz eius pait dicit
 azp e mter pilos comich et cerui Et
 hoc e q dromz q filiu p pili eius Et
 habimdar ista atalia valde in palz ger-
 manie quibusd et mris peltuoz po-
 lome et prustie et rustie Admud aut
 atalia serrales dentes qmmentia qn
 potant lambut aq lingua et forte fa-
 cit aliud atal eedentes serrales no hnt
 sicut mus sed ca huz o q mus pdm
 totid genus suid qd muleptoz e valde
 hp dentes qui duales dnt et miores
 longiores alys et aler sup mandibula
 supiozem porrectos et id sitge sicut

atalia serrales dentes hnta no p aq
 qd dentid mcalitatem et ppter hoc lam-
 bit aq lingua alue aut euales dens
 hnt lingua mto et maxillas extra qu
 mit ad dentid duupoz et mter mandibulas
 sugit aq et bibit q no pnt serrales
 dentes hnta fact p dentid mcalitas
 lingue et maxillaz impedit aptaco. Su-
 genca aut sicut sicut equis et chaurz
 et omis et capra et huzi vrsu aut bi-
 bit alio mo Auce aut sugit aq et quip
 co eis hp longu collid bibit aq et cu
 hauseit aq aliquantid ex tollit collid p
 anser et gallina et similit facit trax
 falcon et omie atal tam plueste qud
 domestici hnt comia et facies serrid
 dentibus no qmedit fructz ni hnt fa-
 me maxima pter id quod vocat stenos
 hnt no qmedit fructz et herbas por-
 tus aut pluestris plus qmedit radices
 omnibus alijs atalibz qm additamentid na-
 si eius quod e cartilaginose qvent
 qppm aui et qmedit fere omes abos
 alios atalud ita q cad porco qmedit
 carnes porca licet no interficiat ea.
 Et iam copius sum q porca ad magna
 auditate comederit vaccinos et alias
 carnes porcas Et e atal cito mpmgua-
 bile ita q sex diebus sensibile accipit
 mpmguatoz ita q custodes porcoru qn-
 titatem adqusta et ppter hoc sape di-
 mittit porca tribus diebus et pcca
 abant ea sic em velocius dicit m pig-
 uari Si aut quidd homi pudent m pig-
 uatoz corporo porcoru Et pma quide die
 aq dant eis et in silid subtrahunt e-
 and et pcca qtime abant eos duobus
 aut tribus aut quoz diebus deinde di-
 mittit eos et facit hac usq ad septe
 dies hoc aut atal mpmguat cu or-
 deo milio et palca fursuris sive pli-
 quis Optima tame carne accipit de
 glande et mpmguat papue ad quete
 tud emdelicat q fleuantiu e et inq-
 ete calor hebetu et quit amemctid
 ca lacid digois et no qsimt aliquid
 quasi de ipis sed stat pmguestit et co-
 agulat in adipem pnsanes tame stidet

in pinguatū porcorū et boiū p̄ conditū
eūdem abis boiū em̄ alligant ad p̄spe
ministrantes ei ordeū cū pilo durū q̄
q̄ dentes nō h̄t nō ḡminat ordeū sed
mota emollit et exco molli trahit nu
tmenad exaltat q̄ integrū emittit ad
stercore parat et alligare d̄m̄ caude bo
iū et ille masticando grana ordeū ad ster
core emisso exillis impugnat d̄m̄ aut
decaho trans̄ in m̄tmenad parat aut q̄
diat p̄ota pars ab̄ sui trans̄re i pilos
et sanguinem et sibi p̄tes p̄tes parat pu
gnat aut cū lupo et lupis ingemo p̄
p̄mgnat ad parat accedens subito et
tacet et attemptas morsū galeatū
eius ita q̄ quiddā exptors d̄not m̄tmi
q̄ lupo eo evidente accepit in ore lig
m̄ pondus x̄p̄ al̄ xl libras i pl
ua et m̄ter ea didicit p̄tare super
trucid ab p̄se arbaīs qui loco illo ma
gnus et lacus p̄ans m̄terra fiat re
licus et ad b̄n̄ didicisse p̄tū abfond
se et uolente in loco illo p̄t̄ auenā
sibi seminatū parat pluc̄tū cū multo
parat d̄uise p̄t̄at̄ v̄m̄q̄ am̄ uel duo
p̄ subito p̄silit et capite am̄ qui vi
debat ee eiusd̄ pondus cū ligno q̄ am̄
in ore h̄ns sup̄ trucid p̄taueat super
eūd trucid p̄taueat et i parat m̄ter
fecit et ḡmedit et parat pluc̄tū
h̄tadenab̄ et ip̄e p̄q̄ eos aliquid re
cessit saturat̄ Porci aut̄ ad parat
m̄t̄re p̄t̄ p̄t̄ alia fere aialia Thauri
vero ḡmedit̄ fructū granorū et impm
gnant̄ p̄t̄ap̄le a fructibus ḡn̄antib̄
ventositate sicut ē orob̄ ordeūq̄
faba comolita et faba pliquis dicit̄
aut̄ q̄ p̄ p̄ndat̄ corū thauri et i suf
fletur m̄ter corū et carne et p̄ca da
li p̄dictos abos acq̄ impmgnant̄ in
p̄mgnat̄ ad abis dulcib̄ et fr̄ib̄ pas
p̄ et v̄mo Carua aut̄ vacce cera li
quefacta in om̄ez p̄t̄ fletur Et si m
congat̄ vacca cera oleo et p̄t̄ con
genco composito valet ei con̄ p̄did
dolorem Et con̄ norimē ad quod canē
sunt m̄p̄dibus et n̄m̄e Thauri et

nō emetulaci multū impmgnant̄ si plūib̄
annis remansit sine colū Et m̄t̄ra an
sp̄os dicta custodiunt thauris n̄m̄ an
nis ne cocant̄ et uocant̄ in illa terra
tales thauri affacoz et nō p̄dnt̄ ad hoc
m̄ ut crescant̄ et congregant̄ monū ḡge
thauris tales quadringentos et isti v̄m̄
non p̄t̄ malia tr̄a Multi em̄ p̄duerūt
ut accarent eos malia tr̄a et nō potat̄
Equus aut̄ et m̄lū et asina comedūt ḡ
na et p̄st̄ herbis et impmgnat̄ aqua
m̄q̄ papue cocta ē toruata et q̄nc̄o plū
m̄lū parat̄ ex aq̄ tanto plus p̄st̄ a
et ḡsata facit pilos eoz molles et
maxime si fuit̄ fem̄e impmgnate var
te aut̄ diligit̄ aq̄ libe dat̄ Equus
vero diligit̄ libe turbida sicut et came
lus et iō cameli nō bibūt aq̄ flūis m̄p̄
p̄ turbent̄ ead̄ et cameli aliq̄m̄ pa
t̄nt̄ p̄t̄m̄ ab̄q̄ aqua p̄ x̄ dies et plū
bibūt multū Elephas aut̄ ḡmedit̄ v̄na
vice iō mediamos et m̄domitar̄ q̄ sicut
nōd̄ m̄suras quāridā et nō p̄t̄ ḡmede
plus v̄na vice et q̄ p̄t̄ p̄t̄at̄ ordeū
et auene ead̄ ista m̄sura ē a p̄t̄o
sa si sepe ḡmedat̄ ead̄ Sed in maiori
p̄t̄e ḡmedit̄ sex vel vij metretas q̄
m̄dit̄ aut̄ aliq̄m̄ q̄n̄q̄ altatam quod
ē m̄sura metrete et forte cū hoc sex
metriz et cocoleoz hoc ē q̄ntū v̄mbalū
m̄alibus s̄m̄il capi p̄t̄ v̄dit̄ quiddā
et forte bibit̄ elephas de aq̄ x̄uy me
thandis hoc ē anfas in mane et
p̄ mediem octo bibit̄ plures aut̄ came
li viuūt x̄p̄o annis et amplius et for
te viuūt v̄nḡ annis Elephas aut̄ et
annis viuūt p̄hibet̄ Et quiddā ead̄ dicit̄
q̄ viuūt et annis v̄m̄ p̄hibet̄ Oues
aut̄ et capre ḡmedūt herbis Et oues
quidē p̄st̄at̄ nō multū disp̄rentes aloz
p̄st̄at̄ Capre aut̄ disp̄runt multū la
te in p̄st̄us et accipiūt ex t̄m̄t̄at̄
herbarū et arbutū impmgnat̄ s̄z t̄m̄
aues aut̄ impmgnat̄ bibendo aq̄ et aq̄
s̄m̄i faciendo m̄tmenad et p̄ter hoc
q̄ impmgnare volūt̄ eas p̄st̄at̄ dat̄
eis m̄q̄ub̄lib̄ q̄n̄q̄ diebus v̄m̄ amado
roz hoc ē metretā salis et ex hoc

1

erit plus sane propter quod est cum suis
 tibus saltem admittit et copiose cocata
 eis sicut et tunc plus potant et amplius
 impingunt. Intra autem in contra ven-
 tris solucem dant sal et cocata sicut dat
 eis vniu. rubra in autumno dant eis cu-
 turbita ad lactis habundantiam. Capri autem
 pro quod moti sunt pro medium plus parat de
 aqua quam aut sal dat eis an pro multum
 fluxum lactis habent amantillibus aduersa
 impingunt lentacula et palea auene ad
 sale et si omnes abstineat pro tres dies et
 postea multum abent impingunt pro calor
 et lenes acut abstinentia et tunc ha-
 bundantiam gunt nutrimentum et hoc est
 ingniale moribus frigidis et humidis a-
 mmalibus sicut et porci et similia et i-
 estate valeat ouibus septemtonalis aqua
 frigida et in autumno medionalis tepi-
 da et uiuat eas plus pastus i sine diei
 et motus pro itinera et exercitium mode-
 ratum et cocant calorem et no osimue
 humorum. In moderatis autem motus est
 labor qui cogit ad maie pastores aut
 cognoscit oues que pnt para hoemem qui
 super quasdam inueme glacies et super
 quasdam non. Et dicit autem carnes am
 drupedid que pastus in locis aquosis pro
 male et que in locis pastus alas motus
 sine carniud bonas et que hnt am-
 pliores et lauciores caudas ~~caudibus~~
~~melius sustinent hyeme que hntes hntes~~
 ex aubus melius sustinent que hntes
 cauda longam et strata. Sicut autem que
 que hnt pilos multos melius sustinet hy-
 eme que hntes pauca lana ad hnt autem
 que que unalia hnt pilos curtos et crispas
 hyeme grauius parant eo que calia sunt
 calida et sicut hntia paros in quibus frigus
 hyemis profunda. Et contra autem hntia pro-
 los molles et multos et planos in sus-
 tinent hyemem pro modis sue appositionis
 apponit ad hnt autem lana ouis quas
 lupus qui dicit autem vulnerat et pnt
 lana que abstrahit apellibus coriariorum
 que coriud facit i ex pellibus ouis facit
 plures pediculos que alia lana amplius
 aut omnes aial amulose hnt dentes mil-
 tu comedit quod autem ex talibus no hnt

in lingua fin abat humiditate. Ad hnt
 autem pro corpus comedit in dntes co amby
 abat tibus sicut apes quoda magne flupi
 dnt. Quoda autem ex eis sanguine abant
 sicut iusta canna et conoma que grece
 maruloy et estaron dnt quoda autem ex
 eis abant sicut arboris et plantarum. Sicut
 quoda oues cocete. Sole autem apes non
 cadunt super rem fetidam in bonid sa-
 porem heant. Et hntes etid diligunt aque
 floras currentes. Ista igitur gnt aialud
 abis predictis. Sicut

**Capitulum septim de mutacione aialud
 de loco ad locum propter acis intempriem
 aut propter infirmitatem alij lati magis
 mane osuilerunt**

Omniuicant autem multa aia-
 lud gna in suis opibus et
 coitu et parau et adifficose
 abis sicut frigus lora et ca-
 lorem et sicut dixerunt tunc. Quidam
 em hnt sicut et pntam nullo adduer-
 sitatem frigidis et calois sicut homo. Qui-
 dam em homines latente in hyeme hoemem
 ad loca calida. Similitur autem facit et re-
 liq aialia que de loco ad locum mutau pnt
 Quidam mutacionis sicut dixerunt aut
 glurundo cocitans calor sicut aliqui
 calor subduob; tropicis autem ostingendo
 martificans frigus sicut et frigus poli
 hnt tamem sicut dixerunt aialud sicut re-
 lata ad loca ducit que in uno frigore
 pro hntare vniu aial in quo hntare no
 pro altero et ad raris e decatore et
 frigus et calor salubria omni sicut corrupta
 alioy. Et hnt noticia sicut cohyis que
 tradidit i sicut de locis habitabilibus et
 locis na. Et hoc autem ad e que quoda daud
 ha recedunt ad loca multum remota di-
 mittentia locum gnacois sua pro apnotand
 autupnale fugiendo ab hyeme venien-
 te et raltit pro apnotand vernale ne
 mouet ea ad hoc in sicut timor dixerunt
 acis. Bruce autem precipue facit hoc
 impulsus et tris sicut ingreca volat
 em agreca. Vnde in ead vlt egyptid v-
 fluit indus. Et dicit que i occurrunt aialibus
 hnt que quoda gna sicut sicut sicut et
 dnt pigmici qui cubitales homines

dicuntur eo qd sunt similes hamibus in fi-
gura et medietate circa longitudine tribu-
ti no excedentes et sine tercij am gran-
tes et in fine octavi aut pars magis maion
habitant circa iuxta mli pncipia i midie
vshis occidente et aquilone parit declinatio
et pinguiat cu gradibus ad cosevenetibus
est et rei virtas talia em aialia q pig-
mei dicunt multi videntur Et hnt etia
equos valde puos sup quos ascendunt et
equitant sed cosid adms no hnt nec
veracitudo nec honestatem nec iustitiam
colunt nec iudicium rei publice potest
sed in multis vmitantur hancem ea plimo
hnt loquela fmoz imperfecta in hnt
Et aut aialia q recedunt qd recedunt
ad loca alta qrendo meib friga tpatid
Quedam aut recedunt caucernosa cali-
da qrendo meib calore et abscondunt
~~ad caucernosa~~ in locis calis et arbor
grauitatibus aut sub frondibus deciden-
tibus aut meauibus querendo calore duc-
dam est no mutat loca apud nos
vt grues sunt qtime et hanc et
estate Et tamen hntas mod e valde fra-
gida fere soluii gradus latitudinis hnt
ab equinoxiali diuis aut q dicitur grece
kalakauz est moue de loco ad loca
Et e spaciud volatz huius auis alaco q
vocat karemo usq ad loca q di hnt mor-
et ad loca q di achyrinon et ibi pulli-
ficant et volant recedendo et recedendo
vntes sit cepm in eos et voo stat
postremo in aere qd hnt aut aulibus
q sup apud nos coptus sicut q auis q
dicuntur ansere sedm ome gemis sud qd
q duplez ee dypm q recedunt atia mid
q e latitudis soluii gradum et vntes i
stauud ad loca hnta aridiosa et pa-
ludosa et i pullificat In hyemis aut
pncipio recunt ad nos qd pascua et
aerem magis tpatid et tuc volant in
gregibus maximis ita q millem uel
amplius vident et qn vntes e a septem
one volant ad midiem qn aut e a midie
volant ad aquilonem ita q semp ptan-
flatu vntes et muolatu Et id vulgus
dicunt q volatz ansere iudicat ventid

Similit autem dicit auicenna q ia e ex-
pous mtra sua q auis quoddam aquatice ve-
hnt invere ad mare motum q falsus et
calidus e mai alio quod magis vocat
Et hoc mare apud arabes vocat heme-
ne et abinde recedunt ad latius q demoro
vocant et deinde pntent mli et vadunt
ad loca dicta deature sine Et quoda est
eaz puenit ad loca dicta deca bes-
tem Et quoda puenit ad loca alios qui
sunt in locis illis non aut obsuant his
tes mouedo de loco ad loca aut qrendo
loca caucernosa vntes hnt qra q ex-
pous sim in villa mea sup damibus
sunt plime caune i muris et lapidibus
q omi ano p q equoz aut cupm q gignit
ibi pntes quos vulgus barbellos vocat
et incanta q vntes qnti q malus caput
ita q tpe meo sit bn p plaustris mai-
bus decerunt incole loca pntes et e
frigus no sustinet et id semp languet
in hyeme mouent in estate aut est
vntes et sanus Quidam aut pntes va-
dunt apud maus in hyeme pntes
littas et tuc qrendo calorem Quidam a
contra vntes alittore ad pntes maus
frigendo calorem littas Similit aut et
auis debiles in hyeme frigit a frigidis
amouibus et ad valles qrendo calorem
In estate aut recedunt ad simitates mo-
tuo frigendo calorem inmid et adde-
biluanc calore uel frigore recedunt i lo-
ca opposite qntes tempatis ppter quod
etia in duobz temporibus qntes hoc e
hyeme et estate frequer mutant No
vno aut tempe mutat loca sua q hnt
qui vocat tferam recedunt qn pntem
vocat tferam et arozes recedunt an
lataly Adhuc aut quoda auis mouet
i meste qui di grece monoderanna ho-
e in septembri Quidam aut tardius
in octobri qui dicunt pntes mamation
et ai volunt recedere vntes al-
te volando ne aliq corp remaneat et
ut augmencet pntes recedunt ut
dicit auicenna Ambrosio aut aduget
hnt q est debiliores quas et tardio-
res fulant aduentatocis ad alaz

A

et expectando p[ro]prie p[ro]p[ri]e hoc q[ue] t[em]p[or]e
 p[ro]p[ri]e in sidias ab aulibus aq[ui]bus p[ro]p[ri]e
 rent nisi se mutuo expectarent et uita
 rent et sit ead[em] ap[er]t[ur]a romanos p[ro]p[ri]e hoc
 et aeterna meruit p[ro]p[ri]a aue vacat sicut
 de ambrosio ~~et h[um]iditas aq[ui] recedit~~
 Inequiter aut[em] recedit sicut d[omi]n[us] de
 p[ro]p[ri]e q[ui]m aulibus p[ro]p[ri]e recedit aeterna
 q[ui]m h[um]iditas et h[um]iditas aq[ui] recedit
 p[ro]p[ri]e h[um]iditas Gurgulus aut[em] recedit an
 om[n]i[um] aues sicut d[omi]n[us] aut[em] aq[ui]bus
 terre germane inq[ui] recedit In sivecia
 em semp[er] meent sed in germania in s[er]v[er]a
 quilonai q[ui] multu[m] e[st] aquosa recedit i[n] esta
 te et redit in fine aut[em] p[ro]p[ri]e Similit[er] aut[em]
 corruo avara q[ui] ex parte emera est
 et in parte nigra aq[ui]m aq[ui]m in s[er]v[er]a recit
 dit et redit in aut[em] p[ro]p[ri]e et stat p[ro]p[ri]e
 sed a s[er]v[er]a germana aq[ui]m in diem inq[ui]m
 recedit et aq[ui]m e[st] q[ui]m i[n] s[er]v[er]a germana v[er]o
 s[er]v[er]a in diem inq[ui]m recedit sicut loca aquosa
 exquor[um] aq[ui]bus aer h[um]iditas t[em]p[or]e q[ui]m
 s[er]v[er]a aut[em] e[st] aer p[ro]p[ri]e et loca s[er]v[er]a
 alta valde et adilla aq[ui]m in estate d[omi]n[us]
 aut[em] q[ui]m inq[ui]m a calido ad frigidu[m] in
 p[ro]p[ri]e aut[em] motu ma[er]v[er]a p[ro]p[ri]e
 p[ro]p[ri]e dissolue et aq[ui]m calid[us] p[ro]p[ri]e
 quod et p[ro]p[ri]e inq[ui]m inq[ui]m t[em]p[or]e se
 a loco frigidu[m] ad calid[us] ut inq[ui]m caro
 dissolue et aq[ui]m frigiditate debiles
 aut[em] et ma[er]v[er]a t[em]p[or]e se ad loca
 frigida ut exillis q[ui]m inq[ui]m s[er]v[er]a
 et p[ro]p[ri]e h[um]iditas et hoc e[st] aq[ui]m i[n] m[er]v[er]a
 tis aq[ui]m i[n] m[er]v[er]a l[em]v[er]a In vere
 aut[em] magis qua[m] malis t[em]p[or]ibus anni
 festinant coru[m] co[m] q[ui]m t[em]p[or]e acut[us] calid[us]
 et subtiliat h[um]iditas ip[s]o quod est p[ro]p[ri]e
 ma[er]v[er]a factu[m] et g[er]v[er]a Grues aut[em] mo
 nent p[ro]p[ri]e in extrema t[em]p[or]e merdis
 natalu[m] sicut d[omi]n[us] q[ui]m volando v[er]o
 apponit se vento et postea subit
 se vento ut flatu vento ferant d[omi]n[us]
 h[um]iditas no[n] q[ui]m inq[ui]m inq[ui]m caro et ho
 et q[ui]m d[omi]n[us] q[ui]m in stomacho h[um]iditas lapide et
 q[ui]m vomitant ip[s]o q[ui]m volant et inq[ui]m
 aliq[ui]m cadit ex ip[s]o et q[ui]m lapis ille valz
 in expiando auid[em] filp[ro] e[st] om[n]i[n]o nec
 lapis cadens ex grege coru[m] cadit ab

ore sed ap[er]t[ur]a q[ui]m lapides aliq[ui]m in
 pedibus d[omi]n[us] q[ui]m s[er]v[er]a q[ui]m inq[ui]m
 eis digiti pedu[m] ut sup[er] lapidem digitas
 dirigant p[ro]p[ri]e quod e[st] inq[ui]m aq[ui]m
 p[ro]p[ri]e q[ui]m lapidem et no[n] lapidem q[ui]m
 om[n]i[n]o sicut e[st] inq[ui]m aq[ui]m inq[ui]m
 lapidem aue q[ui]m cubant aua p[ro]p[ri]e d[omi]n[us]
 sup[er]v[er]a d[omi]n[us] aut[em] p[ro]p[ri]e et caluades et
 turtures no[n] h[um]iditas in locis suis p[ro]p[ri]e co
 lube manent in suis locis et simili an
 tagor aliq[ui]m manet et s[er]v[er]a mouet de
 loco ad locu[m] Turtures et s[er]v[er]a manet
 p[ro]p[ri]e q[ui]m monte h[um]iditas cont[em]p[or]e
 et ab alia parte locu[m] liberu[m] et p[ro]p[ri]e
 inq[ui]m se plu[m] adhibeant et ip[s]o t[em]p[or]e h[um]iditas
 e[st] s[er]v[er]a p[ro]p[ri]e aut[em] et turtu
 res mouetes se de loco ad locu[m] volant
 simul sicut greges et inq[ui]m quide[m] pu
 ro frigida aquilonai cogit totus grege
 sud egohyat hoc e[st] p[ro]p[ri]e t[em]p[or]e
 et ita quide[m] volando ut vna quasi
 alie alid p[ro]p[ri]e et videat grege emq[ui]m
 quasi mger p[ro]p[ri]e exotens in aere ad
 vento aut[em] inq[ui]m fatigant p[ro]p[ri]e
 p[ro]p[ri]e et calore repluente
 p[ro]p[ri]e ad calore motus caro non em
 in illo vento aues recedentes v[er]o in
 p[ro]p[ri]e volat q[ui]m h[um]iditas e[st] et p[ro]p[ri]e et
 debilia et in firma reddi[er]t copora q[ui]m
 volando multu[m] vociferant p[ro]p[ri]e ges
 et anseres q[ui]m q[ui]m gemu[m] et q[ui]m de
 copu[m] suor[um] fatigant Mirabile aut[em]
 dicit videt q[ui]m ad grues recedunt ad re
 giones aquilonares inq[ui]m venies aq[ui]m
 gione p[ro]p[ri]e nullu[m] p[ro]p[ri]e v[er]o
 h[um]iditas recedentes et q[ui]m mouet an[im]is regio
 mbus ad illas recedentes h[um]iditas quos po
 nunt plu[m] Causa aut[em] h[um]iditas e[st] q[ui]m timent
 recedentes p[ro]p[ri]e auid[em] et p[ro]p[ri]e
 recedentes aut[em] no[n] timent In recedendo
 aut[em] dicant eis assidui multa q[ui]m auid[em]
 q[ui]m nec defende s[er]v[er]a nec s[er]v[er]a custodie
 sicut et ad grues castra metant no[n]
 longe cubant aq[ui]m caro sicut hac
 calid[us] q[ui]m e[st] colu[m] ut dicit quid[em]
 q[ui]m aliq[ui]m quagiam vocant et auid[em] que
 vocat faberabou[er] et ista e[st] q[ui]m d[omi]n[us]
 te v[er]o p[ro]p[ri]e dilucula[m] clamat et vocat

aves aut pinguis e q auis pes istam
auem noctem clamare audientes punitat
aves a terra recede. Et aut arctogonice
alio noie arctogonice vocata genus pulli
maxime hinc anseris qntitate et hie po
nas mpectore idemtinat sed m dorso
est colois emeri et vocat arctym ab
mcolis apud mquibus maxime habun
dant et hntant sup opa uiga monitid pp
quod cogitac pterua q ubi e aliq deice
vif sint cristallo et pue cristalli et
berilli m uat impapis cor. Oris e
ca genus pulli pluatid cocedee pnt
qntitate hinc nobile et epibilem ualde
carnem et fere colore pnt et vocat
agermame hasellum cuius m ptao e
pulli coruli co q in arbore coruli sed
fexaus m uent et abae longie gra
me coruli q an auellanas egredunt
q fere signat hnt longi pipis fabalo
nyoz aut e pullus q uacana pullu
ambic q e quoda arbor q quoda mir
tam vocat co q in hac respdet fexaus
m uent et canes gallus eius e denoc
te sicut gallus domestica et maxime
q uolt recede fastana plus m uent i
pma parte hoemis loca imitat et
desilia ad plud sed apud nos no mu
tat regionem sed m stabili e ut dyp
m q p pluas distantes distantes et e
illo distu p queste moras ham i uolt
et ciuitatibus ita q ia plurico i arce
mo mcolonia int salud et uita qui
estens e m uentus lassata co volatu
Capitulu septim de accidentibus q accid
atilibus ouantibus op dultitate locis
mabz p siue sint aues siue pisces

Vnt aut et alie auid o
uanaid volatid et nata
tilud pterates. Et em qd
aues qe degne pcorp de
ta greca galactoz q e ualde mag
lingue pminet em plu lingua mltia
pminencia no semp quidem sed q q
uolt mltia extendit ea uita rostru
co q cu illa cotrahit omes de p fimo
lignoz et e an q cornua acuta
et illud m figt mcorpora mcorpora
vermud qn cotrahit eos de legnis

Apud nos aut vocat picus liguosus
q dmet em quidem aues degne pcorid
longas hnt linguas sed iste m longitu
lingue vnat omes alias et raro m uo
me m p fimo magna et antiq p
uaz ubi rara e frequa ham auis est
q arctogonice siue arctoz vocant qda
antiquoz aplatu au que golenby vocat
sed plimad ligno lamignosam et no far
tem pnt hie ppe dorso et hanc quda
bubohem vocant co q mltid buboni est
plu et soler capi qn aucep mouet co op
pato eius hoc e sedm auemna qn dicit
tant aues se pnt et laqueid plu mpo
nt tuc em aues imitans quicquid u
det m pnt caa plu laquid qn recedit au
cep et sic capie ppter quod caa vocat
aues pma vniuialie dicit aue q om
aues vncoz vnguid sunt breuiores
collu co q no capiut libu m p depedi
bus suis et hoc pfficit mclmca copis
at breui collo sub terra aut uel luto
capientes abid longa hnt rostra et erect
ta et subaq uenantes et no se subaq
mergentes nec e longa colla et lan
ga crura hie hie et q uerioncia orga
na amibus a dibus no clargret auis
et breuis collu est conosi vnguis et
rostru curu et grosse lingue et adeo
uoces homis et aliaz acalid no mnt
Et et auis pua degne pster coistes
q grece astayalga vocat et hie habi
lingua lata et tenuem et pffexibilem
sicut e lingua homis et melius omibz
auidus opmit uoces hom et mltid
diligit coctid et libere bibit vnu q
tuc magis effiat garrula et magis lux
urosa msequibz aut de p fimo p p qm
Quod em aues volant congregata ut
sturnq et anseres pui albi et hie quide
sunt de volatid pteratibz pisces at
aliqu mouet de p fimo maris ad ppe
terid fugiendo calorem et frigis et
qui ppe litus sunt meliores sunt et
pinguiores co q ppe tra melior est
pactus et calidior laq ppter libez
em a tensus plu ad loca illa orit
ibi atores et herbe m oris mpta

A

litus conatus et culura homi i naas
 et forte dicit apud tiam herba q vocat
 rap mg q libenter amedue pates ce her
 pignat hii qui facit lacunas hii em alii
 p remouent ap et seminat fuididordeo
 et ad coarad fuit in uenue meo pntis
 pntid loca ead ppe rupa conca magi p
 tempata et ideo carnes pntid istas locis
 sine pccores Carnes aut pntid qui p
 hmpfido sup hude et molliores ppe rupa
 aut magis mouent pntes dicti cheydoon
 photator horcor horosporo pastoroz tharig
 gla damalon callahamiez comenz et hii
 sine pntes sub hys nobus agnoci apt
 nos Sed uota rupa m maie induerf
 tybus mouent pntes mflandria et m
 fdi germaia dicti allec et pectinid gna
 et qui dnt lingue sine solce et qui uocat
 harderon qui latine nulli uocat et qui
 vnt uocant et multa alia gena pnt
 muruca makarellus lepus maie et hys
 qui uocant hofomido et multa alia pis
 cu gena qui diuersi tybus am arcu lit
 tora m maie m uenit pntes aut lapi
 dop ead m pntido greecor maie contee
 sicut qui dnt apud eos tharagon chehy
 coragore allimuz hardamoz culchii hoc
 e angulla maie q apud nos congrua
 uocant fegoream et storpuz maris et
 asellus mger maie et acosmorena mari
 na et elotoz facit vntuz aliq em p
 m pntido et aliq sine m ludo apud
 ma aut maia agnoscit pntes a mare
 pntido pelagi ex hac q caput et illi se
 dicit pntatores copitissimi sup papue
 boues marini et milites maris qui enst
 hnt in fronte et galcas mcapite et
 stica super dorso et ipi sup torcuta ma
 ris et pntes serpentim et cete et multa
 alia pntid gna dnt aut pntes
 pluu pntid loca maie qntent adme
 lipidat em magis sup pmguet et sa
 moue sicut truca tmally qui uocat um
 bra et lucius et id quod uocat morba
 nroz quod dicit ee m loca haracabie et
 Ramlas est saporoz p p q orit arcto
 filay asit ortu csmice cu sole hoc

em tempus dimitte ead uel dmm nute
 hncate aut e malus ppter coitid et aia
 auatom p tuc facit hupelago aut p mli
 pntes qui pntid loca magnas hnt dras
 sicut celi uartice eroz camrgla et pntis
 qui dicit anna et m maie quod dicit ka
 balen sine smes dicti qn maie aut quod di
 gestondu p multa alia gena pntid et
 maxime hial uocant hohyen quod est
 vitulus maris et hoc no merat i mare
 hoc e bosoz caroz quod nos bosoz
 mare uocant sed manet m estate i loco
 q dicit agozo boudez uero et qui lame
 dos et anna marant m loca dictid hohy
 mouere et ibi estuant omes aut gre
 ges se loca multate hnt uocant m
 tue tame pntid ad mare hohy hoc e
 bosoz est ppter ead qntis em est
 ibi bonus et uilis ppter dulced me aq
 et q magna aialia sicut cetus et balca
 et huius sup i rara pntid dicit pnt
 idus qbi em magis delfines no mouent
 nec magis hohy hoc e cete grandia p
 qn pulli dicitoz coent et uolunt illic
 vnde reuenerit qn m sine arctoz ascen
 dunt cu sole pluades Genus em illor pnt
 id tuc uidet latere amai se pntid h
 mtrans m flua dulcia q fluit m mare
 ad aut multas meridionalis sicut huius
 pntid aduentoz cooz et mactoz cooz
 ancorabit et hoc e ad q mora cooz a
 lipi elongat m loco maie hohy sicut
 bosoz et dephendit m maie hohyem
 m hys em pntibus man fepid ualde e
 qn mouet ad coitid et m troia aliq
 loca maie pntes em cariba uocata de
 phndit m coitu aloas sus et mntu
 hnta simul uident qn poaus caro dep
 hendit vntus mcautate bouzon et
 hnt parant pntatores uoca sua et q
 illo tempe istid pntem capere no que
 uerit sed signat eis ille vnt q ia re
 mte m apuit da aut quare ia i dicta
 ciuitate no capie e qm pntis solus
 no m grege manet m maie aduen quod
 e mare adriaticum huius signat qn ad
 dephendit mouent tende v p adria

hinc mare Inopitu aut amai illo no
 dephendit ppsis aut cocton qui latine
 tunc vacat declinat ad ptem dextra q
 semp in meroitu ad mare ad quod tendit
 in opitu suo frequer declinat ad sinistra
 sicut dicit eo q aspectus eius in parte dex
 tra e acutus. Inus nalic non sit acuti
 visus. Podes aut que latine stombri vo
 cant nacet dedie et quiescit denoete n
 nox fuit hancis tue nacet et no quies
 cit. Aliqui tame opiti mar mola dicit
 hac genus ppsis in huc me no mouet
 sed quiescere indit in omni loco vbiq
 dephendit eos hucis usq ad qnoyud
 ueruale ppsis aut curo vacat capite
 in meroitu suo et in opitu valde raro
 et melior e in loco farachochy quado
 iuxta mare bossoroy qn capite anqua
 pullificat. Est aut modus illius rades
 hoc e stombri qui dephendit qn opit
 amai bossoroy et pa meliorit recedes
 ab eod mac et cu venit in meroitu ad
 mare agon e valde pinguis et supra
 illud locu effiat maca valde adhuc
 aut cu ventus meridionalis effiat et
 aq in spissat et tuc opit eo mai adri
 pam foruoy ppsis et tteokemoron et
 venant ipm instatoye circa loca cor
 tula granulosa. Sedm hunc modu agit
 se hie qualitas ppsis de vno loco ad a
 natamud

**Capitulu 8u de diversitate animalu gressi
 bilium pence mansiones locoy eoy et
 de ppsiu latencia et appoie indueris
 tempibus**

Animal aut plures pte
 mouent mutare loca pdm
 diuersitatem tpm qm aliq
 illor in hucis manent
 cauerms et opit ab illis in estate et
 adeo queda animalu quadrupedia apparant
 cauerms suas pdm hie queunt con
 puaom tyancie calois et frigidis i duo
 bus tempibus appoit q sint estas et
 hucis quoy cocelluc tyancie calois
 et frigiditas adhuc animalu hucamud i
 caucis qd manent meod loco et queda

mutant loca et regiones pdm diuersitate
 tempoy manencia aut meod loco i caucis
 sicut sicut katara et tyrolis apud nos aut
 aialia noea hucia caucis sint pte nus
 motans volpes et glis vana et capus et
 plura alia animala q etia manent in caucis
 pd pocus catholia manent caucenas m hy
 eme et hoc apud nos sicut vrsus katara
 aut et kalitez in trant diebz conculibus
 ipme gemoroy et in ortu canari et manent
 in eis ppsis diebus fere ad mediu augusti
 qn declinat estus estatis katanz et m hie
 caucis in frigore magna hucis q tuc
 frigus penetrat in poros eius et similit
 indiebus magni calois eo q contra caucis
 replueret eius spus. Gnalic aut omnia
 animala amilosa manent in suis caucis
 i hucis nisi sint domestica et queda eoy
 manent diu et queda pante pdm diu
 corpoy eoy apud nos pdm omes sui di
 scitatem manent in caucis indiebus mag
 in frigidis et tuc aut m hie aut pante
 comedunt deabo sibi ppato et pgnit huc
 e q cocute aliq ape de faranne m hie
 tat puid videt faranne et q m hie pro
 fundat ad abli euacuato et m hie huc
 me de gestomibus eius in anadi faranne
 manent aut ab occasu cosmte ptyadid
 tuc em diene ple ab oppoie occidit pty
 ades q sint in fine aietis amplius aut
 multa animala hucia pgnie abscondit se
 sicut et amilosa sicut tyra et gona to
 bodrilli quod hardon vocat et lacerta
 et tteogea q e cocodrilli pteos moues
 mandibula superiorem et e ptyualis bestia
 alij ead spentes latent in terra et dia
 cones qui latent sub lapidibus ayafitid
 ead e multa gna ppsid latere sicut fact
 oroy ingreca et barbelly apud nos. In
 em latent in caucis et capri vno pnt
 ni m hieby detiaep aliqn et latent rocoy
 et argerym ppsis aut lapidos manent
 pates mas ad fema et ad pullificat
 e quoy tteogea cocohan bestia. Ad hie
 aut eoy latet in hucis m ppsido maib
 pa eius latencia impugnat valde eoy
 tam m hie in hoc eod libro coplana
 lina pmo aut qn m hie ipm venat

pistoribus et per astra pnyadum qm ai
 sole ascendit mox usq ad occasu stelle
 q dicit arepharaz marabico et occidit
 cosmice in caproio autipnali Et r ad
 tempore hyemis e rictu latens qui
 dam ead pites caput in suis calms
 et papue qm cauna e locus calds hy em
 quasi semp stant mcaims n qm desdant
 aliud hie em per modiad temp q cocut
 ad pastend et maxime apud splemetad
 lune qm hie dminuit coz mlticulis
 hnditas et hie caput pites aut q di
 vermody latet m steno auq signu est
 q qm dephendit pemic late sup dorso
 eius et sup alas eius et m isto tempore
 mouet qe tra ad pullificand apter quod
 et caput m pignora multas auis et hie
 ead boni sine ad comedend et maucipno
 et m hycemali raro aut caput pulli istoz
 pnyad du pnyli p sed fceopaz caput
 p q q ceuerit q hie mouent mdepdno
 totus quidd aut hoz pnyad parant sli
 cauernas i arena et quida m luto ad
 illd no emittit nisi os ut pua aqua
 frigidam attrahant et emittant p bran
 tiaz Et omid hie apud nos facit piff
 stis angulle que quappem vel altutem
 quidam vocant germanoz fere aut ste
 hie facit pnyli pny quos lostas uel
 loxas suo simulas vocant Et quida
 m magms capitalius pny pites cocu
 tes et no latent hy pites n m hycem
 p maici parte pites aut molles teste
 et qui manet m lapidibus sic pait har
 cora q purpura nos vocamus et che
 ley hy em latent mcaims mdiculus
 magni frigois auq signu e no pass et
 mvenit ad capiend pites huius pif
 tes quide eon manet mcauernis i esta
 te sicut hys qui glaucu latine vocat hie
 em mestate latet quasi p vol dies et
 pti onos am late vocat asmg et aba
 lca et affoz signu aut q qm pites
 sibi stant mcauernis longo tpe e q m
 hycem mvenacone pistoroz m p post
 longum tempus Et aut aliqui pites
 latent mestate significat per hoc q ca
 pnt m apparcde quacida stellaz q
 h hycem no apparent maxie aut p

ascendit om sole m augustis eo q tuc
 mare motu calore solis m pnyat hie
 aut pdm pluumid man fca i loco maie
 boffoz vocati qm stant e super aqua
 illius maie et super illud natant pites
 et qm mare m pnyat se dephendit mti
 simul uno tractu rictus pites Et hoc
 gtingit non semel sicut ea que cau atti
 dnt sed multas vicibus sicut ea q hnt
 causam nalen Adhuc alie tempe multe
 pluuie multa apparent aialia q an no
 videbant aut q no sint visa alongo tpe
 Et similit accidit de manifestaco quaruda
 auis quod videlicet aliqui abscondit et
 aliqui manifestant Rom est verid em
 q ome dicit q omes aues aliqui no appn
 transferant de uno loco ad aliud sed piaz
 alle q hnt loca quierencia sue q pteprom
 et cauernas ad loca illa se transferit ma
 netes m ead regione sicut miluz et
 hycidmes Alue aut auid p remote a
 locas quementibus occultaco coz manet
 m regione m quibus locis no occultate
 Jam em visid e q hycidmes planas se
 quibusda concavis se applicauerat et hoc
 accidit m quada plua pnyois germanie
 o m asa qrcus pnyda mventa e pced
 vridmbus et sicut multas puluis ligm
 pnyefacti rictu et stit visid e de mil
 lus miluus tama p pny tpus abscon
 dit ita q multos latet abscondit eius
 absconde em se p tpus et lter manifest
 tai p accidit tam auidus concors vngui
 um p rectorz Gohis aut q ead pait
 pcedite latent mcauernis plargon fe
 cotos egatoren foradoz q nos sifaz
 sup ee diximz Omis em ista q stent
 cogorem quod quida quayan vocant
 quidd aut dicit q sit aliud genz fere
 pte illi latet qm m q vpd e m hycem
 illud genz auid et mcaput late pnyues
 m pncipio hycem et manet mcaims
 usq ad vermd tpus et tuc rictu ad
 sua loca m pnyas et agris Adhuc aut
 quidd aues domestice hoc e m dombus
 ham hitates seu mdiscantes transfe
 rit m vridmbus et manet diu tns
 late quidd aut pncipue rapat vng
 ues transferit pait dicitur sicut

milug et glaucus adhuc quiddam aut
 quadrupes gnans aial sibi simile la-
 tet sicut quod dicit ortamvaz et vi-
 sus manifestus e aut fere omnibus q
 versus aggreps latet Sed qd e me non
 nullos vno hoc faciat ppter frigiditate
 tempis aut ppter alia cam q pplexionate
 Quis homo aut ca e q marcs et fac
 tempore latencie multu impinguat rde
 mltur ita q non pnt moui de facili et
 fema parit in tempe sue latencie et
 vltius latet in caverna quo usq ex hie
 vlt filud et hoc e p q in iud may q
 e tertius meps veris et sua latencia
 et ad huc p xl dies Quidam tame mul-
 to pluri tempe latent dr aut ab ope
 q per vni dies huius tempis no mo
 ano In alijs aut respous diebus abso-
 ditur quido sed mouet extendendo et
 contrahendo membra et aliqn sanando vo-
 ce Et aut vna tempe latencie pnt
 signu e q rarissime venant ipaz ve-
 natores impregnata Equu aut p isto
 tempe nihil comedit e q ad aliq ve-
 nat corpus illo rvenit intestina sua
 vacua dicit et aquibusda coptis q p
 illud tempus ppter abi longa puaom
 mouit sua intestina q grotta et co-
 fencia Et hanc om cam nos mfeus at-
 temptabim assignare amplius aut aln
 et latet aial vacat alicus rcaius
 arbor et tuc valde e pmque Et snt
 aial dicit facioz

**Capitulu nomi de aialibz excentibz
 a se pnectute p vetuste pelis abiec-
 tionem**

Ad huc aut quiddam corp que
 latent in calms eicut a se
 pnectute hoc e vetuste
 pellem exspecta sed hoc
 no facit m q hnt caru subale no
 testu sicut testu caru he tortuca q
 cartuca et manet in cavernis et snt
 robz Que aut caru predicto no eicut
 sicut sicut serpens vacatus aspellconoz
 et serpens qui vacat rcauroz et
 paupt q ad albedine tendit me dca
 ualia qm ista ex toto conit vetem

pellem mouere et in antupno q aut pda
 dicit nullu genz pntu eicere pelle no e
 veru tyro aut serpens suis copoliat co-
 riu quod e inter otulos ita q qui non q
 nostit hoc accidens tyri pucat ce cead
 ppter dependencia corij veteris sup oculos
 deinde paulat auferit coru coptis usq
 ad caud et hoc pfiat msta diem et hor-
 tem Et sua copoliat e sicut embrioz
 qm findit ab eo pelis tela sicut ab emb-
 one findit pcedma Similit aut accidit
 amulaz reuientibus pnectute sicut hylly
 et hmgre et ex eis q hnt alas coptas
 sicut ca q hnt zamyr Similit aut ex
 hys q parit aialia similia sibi eicut
 pellem Et similit al q parit vermes
 coquibus execta pelis falloroz hor co-
 uuu vocat Idem aut accidit vepis
 locustis rcauroz aut quod e quoddam
 genz locuste qm conit recenter caru
 suu pmo manet super arbores olue
 et canas et cu findit conuud quod aut
 sup ipm exiit aial ab eo et adquirit
 ab eo moidu hnditat deinde coicatio
 ad solem p q modicu epa sibilat et vo-
 lat karabo aut et aspacoz hor e canter
 ex aialibus marinis conit sua coria
 aliqn quide mouere aliqn quide mauti-
 pno Nam em dephendit aliqn karabo
 p suu ortu pnt et mouent testa q
 e mcuritu pectois su mollem qm snt
 e ab eo duru testa quod exat ante se
 ipm et alia loca membris eius adhuc
 diua mouent eo q ad huc testa diuisa
 e ab eis co q ab ista testa non depant
 mgne karabo sicut serpens copoliat
 suam pellem karabo aut latet in caverni-
 nis per qnq meps hyemis Canter
 ead aut conit pnectute et hoc gna
 qfessu e qvenit ambus hys q snt
 molles teste dicit aut et omnibus hys
 accidere q snt testi corci et diua se
 aiali quod dicit mehoz Qd aut conit
 canter testam veterem effiat testa sua
 valde mollis Et ideo in tempore illo
 canax no tm pnt abulare Et aut q
 talem cot cantri hnt dispoicom no se
 copoliant sed multo rca induraco e

A

pyrosio Sic igitur dicitur qd sunt
aialia latencia mcauerms et mdis et p
pntid tempus et quo tempe dicitur e est
q aialia spoliante senectute et quot et

Tractatus 19 septimi libi aialiu deo sectat
m firmitate, aialiu Cap pmy de hys q
quibus pfiat et impugnant aialia et
de gtrarijs ipso ex quibz mfirmant et p
riue pites et aices

Vne aut loquend e de hys q
faciunt pfectu m aialibus et
de hys q faciunt m firmitatem
Sciend igit qm omnia aialia
pmpuistit neq distrasiant atpanca sed
vnu modid et ptem cam vna co q no sut
caride qplexioni qnfirmat igit queda
vna qualitate tempis et queda alia dicit
aut diuersitas aialiu m firmitate ptem
diuersitatem gms et qplexionis co q
em queda sunt corrupta quoridam aialiu
et alia sut sana m eis tempibus et ge
nerant m eis melius et fecundam Et hoc
pripue accidit febret gen hoc e gm
colubaris adme em genus illud mpmgria
m tempe sicc et frigidant tuc plus aly
tempibz ita q pmpgredine vno pnt ambu
lare Et m hoc eodem tempe pluma aiaz
m firmant aialiu pluuie aut qferit
omibus pialibus pter p pnis q illi mms
hudo resoluunt co q quatuor cas qerit
m eis hndit repluunt vnitatis videlz
semis et nae et htaois et tempis hoc
eodem aut tempa nocent aulibus co q aices
sicc qfricent et acis ppter cap qfricaz
pemaaz ppter quod ead no uiuant mtes
potu Siccitas aut multa nocet pntibz
et m siccis et calidis tempibz fraptes i
lacrimis moriut Et vocat vulgiter h
pistid pepis bullitio aque co q tuc calor
vaporem mouet deo fundo qui ay m fia
endo et calefacendo facit motilem ad re
fugend caldie pistid et ad attrahue ad
et euomit brancpis moriut maere co
rupto ppter hoc est aices sicc gaudeces
qm hnt curios vngues q pcciores
sunt aulibus alyz pnt ostendit vng
ues et feracitas ipaz et audacia q
mchil potant Vato em valde et pax

potant sicut diuina Et hoc ignorabat
hamery que arabes ancyopos dicit di
rens mcapit vltim vlturim potu suo
more p pgnassa vltis exadit alie vero
aices potant sed no multu neq potat
multu amu salis Soluba came fortiter
buit sed no du Gndlic aut nullu om
aial hnt pulmone molle et ouas multu
potat Amplius aut egitudines aiaz q
nostitur eodpendencia alaz neq du
pmitit alas m vna dispone mane sed
quasi gtmie deuat et de cadit Et nota ad
maior pars pistid gms impigra came
pluuioz co q tuc mouent multu abid
vapore em sua eleuatoe multiplicant
herbas et radices q sunt abus pistid
sed ead ipa aqua pluuie valet pistid
co q ptpica et dulcis et gmet m eis
nutrimta fluxid et calefacit corpora
coz pistid em qfert pluuia pnt qst
plant terre qm vna et planta ortoz
irrigant aque fluuio et fontid qm
et mior irrigatoe mag crescit ad
ay pluuie ppter vaporositatem et caldi
tatem aque ipsus Et h sunt q maxime
tempant frigiditatem aqueitatem gpa
pistid Et io mulier qualesit ma Si
aut ad pluuia qualesit carne crescit
m ortis et vlt mchil tuc nascunt bn
crescit nisi irrigat et m bilitu aqua
pluuie Sigm aut huij e q maior ps
pistid p ambulat ad locu qui cayoz va
rat arabica q queda potu mca pnti
dicit sed false Cayoz arabice vocat
orais et lacq sic vacatus e co q multi
fluuij magm ibi m mare cadit hoc a
pripue e circa hostia rem vbi onsa
et rens et amsa et albia fluuij mag
nm non longe abmuet m mare cadit
Ibi em m tuis germanie ptima e pis
tid genatio co q aqua illius lac est
magis dulce fluuiale aut ad huc ma
g ppter illius ay subtilitate gupist
ppter quod est plim pites mntant
ad loca pluuioza q i pmpuistit Et
q fluid et lacus co pluuioz notabile
accipit i mutaco mremetid adeo
natant ad fluuios et lacq ne ex illis